

Stop komářím kalamitám. Na boj s přemnoženými komáry vyčlenilo MŽP 20 milionů

14.3.2025 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Lužní lesy podél toků řeky Odry, Moravy a Dyje každoročně sužují komářích kalamity. Zvláště na jaře jsou tyto početné vodní a mokřadní ekosystémy ideálním místem pro líhnutí komárů. Nová dotační výzva rezortu životního prostředí proto podpoří profesionální biologickou regulaci komárů s důrazem na ochranu velmi cenných ekosystémů. Jedná se o významný krok ke zlepšení kvality života v těchto chráněných oblastech a k ochraně obyvatel před nepříjemným hmyzem.

Cílem nové dotační podpory je vytvoření integrovaného systému prevence komářích kalamit v chráněných krajinných oblastech, kde hlavním předmětem ochrany je lužní krajina. Takové jsou u nás tři – CHKO Poodří, CHKO Litovelské Pomoraví a CHKO Soutok.

Lužní lesy představují unikátní chráněná území, která lze svým významem přirovnat k deštným lesům. Jejich přínos je dán zejména jejich velkou schopností zadržet vodu v krajině, čímž se stávají domovem mnoha vzácných a ohrožených druhů živočichů, které nikde jinde nenajdeme. V jarním období se však tůň lužních lesů pravidelně plní vodou a vytvářejí tak ideální líhniště komárů.

„Jedním z průvodních jevů lužních oblastí jsou časté komářích kalamity, které pro obyvatele obcí v okolí chráněných lužních lesů představují obrovskou zátěž. V rámci Národního programu Životní prostředí jsme proto připravili novou dotační výzvu na podporu projektů, které umožní monitorovat početní stavy komárů v tůňkách, s předstihem předvídat kalamitní stavy a díky tomu včas provádět adekvátní zásahy redukující populaci komárů. Naším záměrem je pomoci zrealizovat komplexní sofistikovaný systém celé řady opatření, která povedou k dlouhodobému a udržitelnému řešení,“ vysvětluje hlavní smysl dotací **ředitel sekce ochrany přírody a krajiny Michal Servus** a dodává, že vše musí být realizováno s minimálním dopadem na biodiverzitu těchto cenných lokalit.

Na boj proti komárům vyčlenilo ministerstvo celkem 20 milionů z rozpočtu Státního fondu životního prostředí ČR. O podporu mohou žádat obce, dobrovolné svazky obcí, společenství obcí, kraje a jimi zřizované organizace nebo veřejné vysoké školy. V závislosti na komplexnosti projektů mohou získat od 5 do 15 milionů korun. Podmínkou je, že vytvořený integrovaný systém prevence vzniku komářích kalamit musí být ke dni ukončení projektu funkční a připravený k použití.

„To mimo jiné znamená, že každý projekt musí mít vytvořený integrovaný systém prevence na celém území daného CHKO, bude obsahovat pokročilý monitoring a bude mít stanovená konkrétní opatření pro rizikové oblasti ke zvládnutí kalamitních stavů komárů. Dále bude zahrnovat návrh doporučení a podnětů pro přilehlé okolí, včetně intravilánu obcí,“ upřesňuje **Valdman, ředitel Státního fondu životního prostředí ČR** a dodává, že z dotace je možné uhradit až 100 procent způsobilých výdajů.

Finanční prostředky bude možné využít například na tvorbu datových sad o území s cílem identifikovat a zmapovat líhniště, dále na monitoring líhnišť a komárů, na pořízení dronů pro aplikaci larvicidu, na vytvoření geografického predikčního systému či proškolení osob, které budou na projektu spolupracovat.

Nově vypsaná výzva navazuje na výsledky pilotního inovativního projektu, který získal podporu z Norských fondů a přinesl revoluční přístup v prevenci komářích kalamit.

„Projekt MOSPREMA, realizovaný Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci ve spolupráci s českými i norskými partnery, je v tomto směru zcela unikátní. S celkovým rozpočtem 13 milionů korun přinesl integrovaný přístup k ochraně citlivých ekosystémů nivních lesů při využitím nejmodernějších technologií. Projekt využil inovativní nástroje, jako jsou senzorové sítě a 3D modelování, které umožnily efektivnější monitorování a řízení populací komárů na základě reálných dat, a přispěl k minimalizaci používání chemických zásahů. Představuje průlomový model udržitelného řešení komářích kalamit, který má potenciál stát se vzorem pro další chráněné oblasti. To je také důvod, proč jsme zkušenosti a poznatky z tohoto projektu promítli do aktuálně vypsané výzvy,“ doplňuje na závěr vrchní ředitel Servus.

Žádosti o podporu bude Státní fond životního prostředí ČR přijímat od 17. března do 14. července letošního roku (případně do vyčerpání alokace) prostřednictvím elektronického systému AIS SFŽP ČR. Podpořené projekty musí být ukončeny nejpozději do 31. 12. 2027.

https://www.mzp.cz/cz/news_20250314_Stop-komarim-kalamitam-Na-boj-s-premnozenymi-komary-vy-clenilo-MZP-20-milionu